N^ER 35

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 23 Marca v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest d. 14 marca.

Zawczora, d. 12, z okoliczności rocznicy radośnego wstąpienia na Tron Wszech-Rossyi NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, we wszystkich kościołach tuteyszey stolicy, odprawiły się dziękczynne modły do Pana Boga, odgłos dzwonów przez cały dzień miasto napełniał, a wieczorem miasto było oświecone. (*P. P.*).

CESARZ JEGOMOŚĆ chcąc okazać dowód szczególnieyszey uprzeymości i szacunku, P. Komandorowi *Guerreiro*, posłowi nadzwyczaynemu i ministrowi pełnomocnemu N. K. J. Portugalskiego, z okoliczności szczególnego poselstwa, jemu od swego Monarchy powierzonego, złożenia JEGO CESARSKIEY Mości znaków orderów portugalskich, mianować go raczył kawalerem orderu ś. *Stanisława* pierwszey klassy.

CESARZ JEGOMOŚĆ, d. 25 lutego, raczył posłać do P. *Jakowlewa*, odstawnego chorążego gwardyi, tabakierę z cyfrą swoją przy nayłaskawszym reskrypcie, oświadczającym wysokie zadowolenie z dobrego porządku, przez J. C. M. dostrzeżonego, w czasie podróży roku zeszłego, w fabryce werchnieisetskiey, do tego oficera należącey, i za dobre zarządzanie szpitalem, przez niegoż tam zafundowanym.

Kupiec taganrogski, *Depalda*, zmarły w roku 1823, zapisał 100,000 rubli, na utrzymanie gospody dla 15 ubogich marynarzy, rozbitych i chorych, a więcey 20 t. r. na kupienie przyzwoitey na to budowy. Exekutorowie jego testamentu, ulokowawszy część kapitału, kupili dom i ułożyli projekt urządzenia tey gospody, i wszystko to podali do potwierdzenia NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI, MATKI, prosząc naypoddanieу, ażeby ten nowy zakład, pod swoją opiekę przyjąć raczyła. CESARZOWA JEYMOŚĆ, zawsze z pośpiechem biorąca się do udzielania pomocy wszelkiego rodzaju nieszczęśliwym, zasiągnąwszy od ministeryum spraw wewnętrznych, o ważności tranzaktów, od Nayjaśnieyszey Pani przesłanych, raczyła w tey rzeczy uczynić przełożenie do JEGO CESARSKIEY MOŚCI, na które MONARCHA własną ręką w tych słowach odpisał: „Opieka szczególna, pod którą WASZA CESARSKA Mość raczy przyymować ten zakład, ubezpieczy jego pomyślność na niewzruszonych zasadach.“ Poczém NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA raczyła uwiadomić P. Rzeczywistego radcę taynego, *Łanskiego*, zarządzającego ministeryum spraw wewnętrznych, że przyymuje ten zakład pod swoję opiekę, i zaprasza w tymże reskrypcie do zrobienia stosownych rozrządzeń.

Xiążę *Galicyn*, jenerał gubernator moskiewski, od kilku dni przybył do tuteyszey stolicy.

Cesarskie towarzystwo rolnicze w *Moskwie*, d. 17 lutego, miało swe doroczne posiedzenia.

Komitet CESARSKIEGO towarzystwa człekolubnego w *Moskwie*, w styczniu r. t. rozdał 10,208 rubli pensyy wspomagających, dla 1913 familiy, a dla 25 dał szczególne wsparcia.

FRANCYA.

Paryż dnia 12 marca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

We wszystkich mieyscach królestwa (pisze Dziennik *Gwiazda*) wybieranie nowozaciężnych do woyska idzie z nayw iększym porządkiem; młodzież śpieszy z zapałem, a przez to okazuje przywiązanie swoje do Monarchy. W *Beauvoir*, miasteczku wandeyskiém, zapytano się młodego włościanina, na którego wypadł los, aby poszedł do woyska, czy nie ma jakich przyczyn, uwalniających go od służby woyskowey? Odpowiedział, iż nigdy nie myśli wymawiać się od służby Królowi.

Piszą z *Lugdunu*, iż obrządek koronacyi Monarchy naszego daje rękodzielniom tameczným czynność, którey szczęśliwe skutki okazują się w klassie robotników. Robią teraz przepyszne materye, a przemysł lugduński znowu zajaśniał. Wszystkie sztuki pracowały razem, aby materye, wyrobione w fabrykach naszych, dobrym gustem w rysunku, blaskiem i doskonałością roboty, przewyższyły wszystko, co w tym rodzaju jest naybogatszego. Naypięknieysza materya jest do baldachinu, pod którym Król Jmć weydzie do miasta *Rheims*; rysunek wystawia gałązki dębowe, przeplatane kłosami i liściami winnemi.

Wyszła tu trzecia edycya dzieła Pana *Ségur*, pod napisem: *Historya Napoleona i wielkiego woyska*, ozdobiona nowemi rycinami. Rozkupiono już 12,000 exemplarzy tego dzieła.

Przybył tu sławny kompozytor muzyczny *Hummel*. Spodziewamy się, iż ten znakomity artysta nie prędzey opuści *Paryż*, dopóki licznym miłośnikom muzyki nie poda sposobu uwielbienia pięknego swego talentu.

List z *Alexandryi* (w Egipcie) pod d. 5 lutego wyraża: „Basza Egiptu wyznaczył przybyłemu tu niedawno jenerałowi francuzkiemu *Boyer* 40,000 franków roczney płacy i 8000 franków wynagrodzenia. Oprócz tego bierze żywność na 16 ludzi, furaż na 20 koni, tudzież pewną ilość kawy, cukru, tytuniu i t. d. Jenerał *Livron* dostaje rocznie 20,000 franków, i resztę w powyższym stosunku. Od końca listopada przybyło tu 164 oficerów hiszpańskich, francuzkich i włoskich. Blisko 50 lekarzy i chirurgów trudni się założeniem łazaretów i ukształceniem pomocników. Jenerał *Boyer*, oddawszy Baszy 500 sztuk broni, przysłanych od rządu francuzkiego, udał się do *Kairu*, a ztamtąd do obozu, gdzie woysko ćwiczy się w obrotach.“

Izba Deputowanych, dnia 9 b. m. przyjęła artykuły 7my i 8my projektu do prawa względem wynagrodzenia emigrantów, a to stosownie do odmiany, jaką radziła kommissya.

Dnia 10 b. m. jenerał *Foy* wniosł, aby nazwiska biorących wynagrodzenie i ilość tegoż wynagrodzenia, ogłaszano w departamentach pierwey, nim wypłata nastąpi. Wniosek ten odrzucono.

— *Dnia* 15. —

Xiążę *Metternich* przybył onegday wieczorem do tuteyszey stolicy.

Jeden z dzienników tuteyszych doniósł wczora, iż w *Bajonnie* rozeszła się pogłoska, że osada francuzka w *Korunnie* odebrała rozkaz wyy-

ścia ztamtąd, a podług innego dziennika nie było jeszcze wiadomości, czyli osada ta ma się przyłączyć do dywizyi odwodowey nad *Ebro*, lub wrócić prosto do Francyi. Dziennik *Gwiazda* czyni w tey mierze uwagę, iż osada w *Korunnie* należy do żołnierzy, którzy stosownie do żądania Króla *Ferdynanda* pozostali w Hiszpanii nad liczbę, oznaczoną ostatnim układem. Powróci ona dnia 1 kwietnia, równie jak osady w *Santonie* i *Saragossie*, które się także w podobnym przypadku znaydują.

— *Dnia* 11. —

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Dziennik handlowy zawiera co następuje: doniesiono nam z Londynu od osób, zasługujących na wiarę, że mocarstwa Europeyskie, uczyniły oświadczenie, iż nie uznają żadnych wypadków, które zaszły w Ameryce; i że w tey mierze nieuczynią żadnych kroków bez ścisłego porozumienia się z Hiszpanią. Ale obok tego nie mają zamiaru udzielenia żadney pomocy stanowczey temu mocarstwu w celu odzyskania władzy nad dawnemi koloniami. Anglia oświadczyła, że zamyśla postępować drogą raz obraną, którą jey wskazały interesa handlowe; i że ponowiła oświadczenie, iż nie dopuści tego, aby mocarstwo jakie użyło zbroynego pośrednictwa między Hiszpanią, a nowemi państwami Ameryki. Dziennik *Gwiazda* czyni tę uwagę, że pierwsza część tey wiadomości, sprzeciwia się drugiey, bo jeżeli wielkie mocarstwa oświadczyły, że nie będą wspierać Hiszpanii, wzamiarze pobicia osad, Anglia nie miałaby potrzeby ponawiać podobnego oświadczenia.

Na posiedzeniu Izby Parów d. 5 b. m. Hr. *Segur* podał projekt, aby wolno było dziedzicom parów w linii prostey, znaydować się na posiedzeniach Izby w mownicach, jak tylko przyidą do lat 25. Izba oświadczyła, iż ten wniosek weźmie późniey pod rozwagę.

Hiszpania.

Madryt d. 2 *marca.*

(*z Gazety Warszawskiey*).

Podagra weszła Królowi Jmci w kolana. Monarcha wszelako pracuje ciągle z ministrami swemi.

Deputacya kapituły toledańskiey podała Królowi Jmci prośbę, aby w *Toledo* przepędził wielki tydzień. Zdaje się, iż Monarcha uda się tam z rodziną swoją.

P. *Zea* podał Królowi Jmci projekt do prawa, według którego oficerowie dawnego woyska mają bydź znowu przyjęci do służby.

— *Dnia* 3. —

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Od czasu, jak Król niedozwolił P. Erro przybydź z Valladolid do Madrytu, ustała wszelka obawa zmiany w Ministeryum.

Dziennik sporow donosi co następuje; Zdaje się, że jakieś chmury rozpostarły się na horyzoncie gabinetu *St. James* (angielskiego) i tuilleryyskiego, względem dłuższego pobytu woyska francuzkiego w Hiszpanii. Z wielu mieysc warownych ustąpią francuzi, i tylko 14,000 ludzi pozostanie w Hiszpanii.

Listy odebrane z Lima przez Gibraltar potwierdzają wiadomość o wzięciu okrętu Azya i brygu Achiles przez flotę kolumbiyską.

Gazeta pod tytułem *Diaro di Madrid*, została zakazana. Na mieyscu tego pisma, dozwolone będzie wydawanie dwóch nowych gazet, które na 10 lat wydzierżawione będą więcey dającemu.

Chciano robić niejakie trudności jenerałowi Pamplona, posłowi portugalskiemu przy naszym dworze, ponieważ on należał do stronnictwa *Afrancesados* w Portugalii i służył pod Napoleonem.

Anglia.

Londyn dnia 9 *marca.*

(*z Gazety Warszawskiey*).

Kommisarze mexykańscy umocowani do zaciągnienia pożyczki w Anglii dla rządu swego, kupują 6 wielkich okrętów dla tegoż rządu.

Półkownik *Stanhope*, brat Hrabiego tegoż nazwiska, powiesił się w zamku Hrabiego *Mansfield*, gdzie miał kilka dni bawić. Sąd przysięgłych uznał, iż półkownik, postradawszy na chwilę zmysły, sam sobie życie odebrał. Miał lat 39, i starał się właśnie o panienkę, która w tym zamku mieszkała.

Wiadomo, iż oddawna fregata angielska *Lutine*, na którey było wiele gotowych pieniędzy, zatonęła niedaleko brzegów hollenderskich. W kilka lat potém dobyto 80 kilka tysięcy funtów szterlingów, które rząd hollenderski wziął. A gdy późniey kilku anglików udało się dla wydobycia z głębi morza blisko 2 milionów funtów szterl. (80 milionów zł. pol.) złotem; rząd hollenderski wzbronił im tego, twierdząc, iż ów okręt utonął podczas woyny Hollandyi z Anglią. Teraz wspomniony rząd, ułożywszy się z Panem *Canning* pozwolił na wydobycie tych pieniędzy, i niedawno dwóch anglików popłynęło tym celem do Hollandyi. Pieniądze te póydą na podział przez połowę dla obu rządów.

W *Nowym-Yorku* (w Ameryce półnoeney) budują kilka okrętów liniowych, między którem okręt *Ohio* ma mieć 108 dział, a *Franklin* 74. W *Filadelfii* budują także wielki okręt, który mieć będzie cztery rzędy dział.

Dnia 1 stycznia obchodzono w *Port-au-Prince* (na wyspie *St. Domingo*) 22gą rocznicę niepodległości wyspy. Prezydent *Boyer* i prezes senatu mieli mowy na rynku *Petion*. Wieczorem oświecono miasto.

Odebrane tu listy z *Rio-Janeiro* (w Brezylii) pod dniem 8 stycznia wystawiają nie naykorzystniey bezpieczeństwo tego miasta. Wzmagające się kradzieże i zabóystwa zmusiły Rejenta do wydania surowego postanowienia. Lord *Cochrane* opuścił w październiku *Bahia*, i popłynął szukać przy brzegach afrykańskich fregaty portugalskiey *Carlota*, która z ładunkiem kości słoniowey i złotego piasku płynie do *Lisbony*. Handel murzynami trwa ciągle w *Rio-Janeiro*, dokąd regularnie co tydzień przybywają trzy okręty z niewolnikami. Używają ich do plantacyy cukru. Dnia 18 grudnia wypłynął z *Rio-Janeiro* okręt *Blonde* do *Valparaiso*; miał on na pokładzie zwłoki Króla i Królowey wysp Sandwichskich.

Niemcy.

Kassel 11 *marca.*

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Dziś przybył tu Xiążę Sasko-Meiningski, przyszły małżonek Elektorowny Heskiey *Maryi*. Szambelan *Witzleben*, wysłany na spotkanie jego do *Helsa*, powitał go imieniem Elektora. Gdy wspomniony Xiążę wjechał do zamku, urzędnicy dworscy zbliżyli się do pojazdu jego, poczem przyjął go syn Elektora, a wyżey na schodach sam Elektor, i oba zaprowadzili go do pokojów familiynych przez sale, gdzie urzędnicy woyskowi i cywilni pierwszey i drugiey klassy byli zgromadzeni. Po uroczystém przyjęciu udał się Xiążę do przysposobionego dla niego mieszkania w zamku, a krótko tam zabawiwszy, wyjechał do zamku *Bellevue*, gdzie się Elektorowa i przyszła jego małżonka znaydowały. Wieczorem Elektorstwo Ichmość, Xiążę Sasko-Meiningski, i rodzina Elektorska, byli na operze *Tankred*, w teatrze narodowym.

Od brzegow Menu d. 14 *marca.*

(*z teyże gazety.*)

Według urzędowego ogłoszenia, pretensye prowincyy pruskich nad *Renem* do rządu francuzkiego z czasu administracyi tegoż rządu, wynoszą 34 milionów 500.507 franków. Wydano assygnacye za wszystkie pretensye, na których nie jest położony areszt, lub które nie podlegają sporowi, a właścicieli tych assygnacyy wezwano, aby je śpiesznie zrealizowali, jesli tego jeszcze nie uczynili.

Przy końcu jarmarku na Nowy rok w *Lipsku*, przyjechało tam kilku gruzyyczyków z *Tiflis* nad morzem kaspiyskiém; sądzą, iż tam jeszcze więcey ich ziomków przybędzie. Spodziewają się w ogólności nie złego jarmarku na Wielkonoc. Jednakże

nadzwyczaynie teraz handel upada i kupcy lipscy zakładają coraz więcey składowych kantorów za granicą.

Pan *Hellmund* poborca cła w *Oldendorf*, wynalazł skuteczne lekarstwo przeciw chorobie raka; doświadczył go naypierwey na swojey córce i pojechał do *Berlina*, dla okazania sposobu leczenia tam w obecności kommisyi na to wyznaczoney. Wezwany, aby oświadczył, jakiego żąda wynagrodzenia za odkrycie sposobu leczenia, prosił jedynie o to, aby w razie, gdyby jego sposób leczenia okazał się skutecznym, zabezpieczono los jego córki po jego śmierci, wyznaczeniem jey roczney pensyi. To skromne i słuszne żądanie przewyższyła łaskawość Króla Jmci Pruskiego; albowiem Monarcha ten raczył naywyższym gabinetowym rozkazem przeznaczyć mu za odkrycie sposobu leczenia choroby raka, i ze względu na jego usłużność, i szczerość z jaką postępował, 100 talarów roczney pensyi, które po jego śmierci wypłacane będą jego córce, i prócz tego na raz jeden 150 talarów w podarunku.

— *Dnia* 27. —

(z *Kuryera Warszawskiego*).

Spodziewają się w *Medyolanie* znacznego zjazdu w końcu następnego kwietnia lub w maju, gdzie znaydować się będzie Cesarz Austryacki.— Powódź w W. Xięztwie badeńskiém w zeszłym październiku wydarzona, podług teraźnieyszego obliczenia zrządziła szkody blisko 15 milionów zł. pol.— Niedawno umarł w jednym z miasteczek szwaycarskich człowiek, który od 7go roku swego życia do zgonu utrzymywał się z przedaży obarzanków, odkładał on co dzień jeden graycar ze swego zarobku, a że żył przez lat 70, przeto zostało po tym biedaku w gotowiźnie blisko półtora tysiąca zł. pol., które zapisał jeszcze uboższym od siebie.

W portach baltyckich zamówiono bardzo znaczną ilość cynku.

W *Bruxelli* na teatrze francuzkim dano w zeszłym miesiącu pierwszy raz operę *Freyszyc*, która się bardzo podobała.

Spodziewano się znaczney korzyści w marynarce, gdy dowiedziano, że obicie okrętów skórą, tyle jest trwałe, jak miedzią, a nierównie mniey kosztuje, lecz musi to bydź zaniechanem, bo pokazało się że do skóry przyczepia się mnóstwo robaków morskich, co przeszkadza żeglowaniu.

W *Lipsku* od kilku tygodni zniknął uczeń teologii *Lau*, i dotąd niepowzięto śladu gdzie się podział. Wszelkie wezwania wydawane, były dotąd bezskuteczne. Nadlesny Erdmannsdorf wyznaczył nadgrodę 100 talarów temu, co da wiadomość o jego życiu lub śmierci; lecz nadaremnie. Znaydował się on w pewném towarzystwie, w którém często się pytał, która godzina i oświadczył, iż oddali się o godzinie 5tey z południa. Jakoż wyszedł o tey godzinie i już niepowrócił.

W *Berri* porodziła kobieta ułomna, mająca lat 22, w tameczným *Instytucie Położniczym*, troje dzieci, pierwsze miało po urodzeniu 18 cali długości, a ważyło funtów 4 i pół; drugie miało równie cali 18 długości, a ważyło funtów 5 i pół; trzecie zaś miało długości cali 17 i ważyło blisko 4 funty; cały przeto ciężar tych dziatek wynosił do 26 funtów.

W *Norwegii* założoną została kolonia, którey mieszkańcy postanowili żyć podług starożytnych gotyckich obyczajów. Już od niejakiego czasu istnieje to towarzystwo. Są to majętni obywatele, a jednak wyrzekli się wszelkich zabaw światowych: Rolnictwo jest ich jedynem zatrudnieniem, stawiają domy architektury gotyckiey, noszą suknie bez wszelkich ozdób, niema u nich kosztownych sprzętów, jednę mają łyżkę srebrną, lecz nie dla siebie, przeznaczona jest dla gościa. Między rozmaitemi przepisami ich życia, jest i ten, że tylko mlecznych potraw używać mają! Postanowili oraz przyymować otwartem sercem wszystkich podróżnych, zwiedzających to ustronie. Dotąd ta kolonia składa się z 11stu rodzin. Kolonia nazywa się *Manhem*, gdyż ten kray przed kilkunastą wiekami tak się nazywał. Założycielem tego osobliwszego towarzystwa jest *młody człowiek*, który pracował w biórze Ministerstwa *Duchownego* i jest synowcem jednego ze szwedzkich biskupów.

Uniwersytet lipski poniosł nader dotkliwą stratę, przez zgon profesora matematyki *Karola Branden Mollweyde*, umarł na suchoty, żył lat 52.

TURCYA.

Stambuł dnia 2 lutego.

(z *Dziennika Paryzkiego Gwiazda*)

Dnia 28 z. m. uwięziono tu blisko 10 ludzi, których po większey części natychmiast stracono.

Warownie nad kanałem przyprowadzają się do jak naylepszego stanu obrony. Wielki Wezyr przywołał do siebie dzieci *Alego* Baszy, *Janiny*, i zdaje się, że rodzina ta odzyska znaczenie. Wielki Sułtan przeznaczył dom wieyski nad kanałem dla kobiet tego Baszy i 750 piastrów miesięcznie. Od niejakiego czasu zdarzają się rozboje w stolicy tuteyszey, a to w częściach miasta, które dotąd poczytywano za bardzo bezpieczne. Wielki Wezyr doniósł o tém Wielkiemu Sułtanowi, a potém wziąwszy 30 ludzi dobrze uzbrojonych chodził po ulicach.

— *Dnia* 3 —

Skazanie na wygnanie kilku osób niedawno uwięzionych, sprawiło tu wrażenie. Jest między niemi 4 janczarów. Mniemają, iż korpus ridyalsów zostaje w tajemném porozumieniu z janczarami, i słychać mocno, iż W. Sułtan myśli o nowém urządzeniu tychże janczarów.

— *Dnia* 6. —

W zeszłym tygodniu były znowu rozruchy w *Stambule*; zrabowano kilka domów nad kanałem. Rząd skazał na wygnanie byłego intendenta jedney z Siłtanek i wyższego oficera głównego sztabu janczarów, oraz 4 janczarów, a blisko 40 ludzi, należących do różnych korporacyy tuteyszego miasta, uduszono. Użyto razem środków ostróżności, i surowo zakazano wszelkich schadzek w kawiarniach, osobliwie w nocy, tudzież wychodzenia w nocy bez latarni, a nawet wszelkiego wychodzenia we 3 godziny po zachodzie słońca. Osiedli obywatele odebrali rozkaz, aby się uzbroili, i z ludźmi swymi byli gotowi na każdy wypadek. Słychać, iż *Galib* Basza ma się udadź z *Gallipoli* do *Adalia* lub *Satalia*, mieysca wygnania, czyniącego mu złą wróżbę. Dawnieyszy Aga Basza został przywołany do Porty, i miał długą rozmowę z Agą janczarów, a potém z Kiaja-Bejem. Przedsięwzięto środki dla powściągnienia burzliwych janczarów; tym celem przywołano starszyznę ich, wiedzącą pospolicie o tajemnicach kompaniy swoich. Zaprzysięgli, iż nie należą do żadnych poruszeń, i o nich wiedzieć nie chcą. Słychać, iż rząd usiłuje zmnieyszyć liczbę ludzi w kompaniach, i nayburzliwszych chce posłać na osady do różnych prowincyy, a między innemi 2000 ludzi do Dardanellów.

— *Dnia* 10 —

Cząstkowe rozruchy, które skłoniły rząd do baczności, trwają ciągle. Trzech janczarów, którzy się dnia 6 b. m. oparli straży, zaprowadzono na statki w zbrojowni, mające wkrótce popłynąć, a 7 innych, którzy się także oparli, i żołnierza stojącego na straży ranili, zaprowadzono do Agi janczarów, i natychmiast stracono. Lubo Aga janczarów okazał naywiększą gorliwość w służbie, dziś jednak o godzinie 3ciey zrana został złożonym z urzędu. Są tacy, którzy mniemają, iż to całe wzburzenie umysłów pochodzi od osób, będących u steru rządu, a usiłujących przez to wzbudzić obawę w W. Sułtanie, który się niczego bardziey nie lęka, jak rewolucyi, i wszystkie te rozruchy przypisują *Galibowi* Baszy. Inni zaś twierdzą, iż spisek jest rzeczywistym, i zmierza do nieszczęścia. Prawdziwe siedlisko buntu jest w korpusie Ulemów, gdzie zbierają się wszystkie skargi z różnych części kraju, zostających w naywiększey niedoli. Słychać, iż mimo nieszczęśliwego stanu mieszkańców krajowych, Wielki Sułtan kazał w roku bieżącym

(1)

wybrać 72,000 kies więcey, niż zwyczaynie, a to na wydatki wojenne. Każdy Basza w Azyi musi dać 15 milionów piastrów. W Azyi nędza do tego przyszła stopnia, iż pewny oyciec zadłużywszy się, musiał zostawić córkę swoję, co jest niesłychaném zdarzeniem u muzułmanów.

— *Dnia* 11. —

Rozmaite są domysły o przyczynie oddalenia Agi janczarów; jedni przypisują ten wypadek zdzierstwom jego, a drudzy intrygom janczarów. Pracują ciągle około umocnienia warowni Bosforu.

Zięć Xięcia *Callimachi* został przywołany z mieysca wygnania swego w Azyi. Miał z początku udać się do Multan, omijając *Stambuł*; lecz od dnia wczorayszego bawi w *Pera*, a to tajemne przybycie jego, o którém rząd zapewne wiedzieć musi, domyślać się każe, iż tenże rząd chce go użyć do pewnego zamiaru.

Od granic Tureckich 4 marca.

(*z teyże gazety.*)

Demetry Ypsylanty umarł w końcu grudnia w *Argos*, gdzie bardzo prywatne życie prowadził, i nie miał żadnego wpływu.

Podług ostatnich wiadomości z Morei, Xiążę *Maurocordato* i jenerał *Odysseusz*, przybyli do *Napoli di Romania*, pierwszy z *Missolungi*, a drugi z *Aten*. Mają należeć do narad względem planu przyszłey kampanii. Xiążę *Maurocordato* ma mieć ciągle naczelne dowództwo w Zachodniey Grecyi. Twierdza *Patras* jest ściśle oblężona od lądu i morza. Okręt angielski, płynący z *Malty*, który d. 24 stycznia zawinął do *Calamata*, złożył tam znaczną ilość bomb, które posyła towarzystwo przyjaciół greckich w *Londynie*, i które mają bydź użyte do oblężenia *Patras*. Przybył oraz angielski oficer artylleryi, dla kierowania strzelaniem do tey twierdzy.

W *Korfu* dało się także uczuć trzęsienie ziemi, które zburzyło miasto *Santa Maura*.

NIDERLANDY.

Dnia 9 marca.

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Zdrowie Króla Jmci widocznie się polepsza. Słychać, że w maju wyjedzie Monarcha do Hagi. Na wsparcie tych, co przez wylewy we Fryzyi ucierpieli, rozkazał Król zaliczyć 24 000 zł. hol.

J. K. M. Xiąże Fryderyk Niderlandzki, powrócił d. 6 t. m. z Berlina do Bruxelli. Xiąże Oranii wyjechał dnia wczorayszego do Petersburga.

Zatrzymany w więzieniu tuteyszym za długi Margr. *Chabannes*, zawiadomił publicznie wierzycieli swoich, iż całe wynagrodzenie, które jako emigrantowi przypadać mu będzie, odstępuje dla nich, i tylko 24,000 franków zachowuje sobie z niego.

Gazeta wychodząca z Bruxelli umieściła następujący artykuł: Emigranci francuzcy, zaciągnęli wiele długów w Niderlandach w r. 1791 i 1794, a szczególniey w Bruxelli. Słuszną więc byłoby rzeczą, ażeby przy teraźnieyszém wynagrodzeniu ciż emigranci przymuszeni byli do opłacenia dawnych swoich długów.

Bruxella dnia 15 marca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Z rozkazu królewskiego założony będzie w *Gandawie* instytut głuchoniemych.

Ma bydź zrobiony nowy kanał, łączący *Bruxellę* z morzem. Słychać, iż gubernatorowi południowey Brabancyi wyznaczono już potrzebne na to pieniądze. P. *Geemen*, naczelny inżynier prowincyi, kierować będzie tą robotą.

Dnia 30 października r. z. odebrano w Batawii smutne wiadomości z *Celebes*, gdzie w kilka dni po oddaleniu się naszego naczelnego gubernatora, woysko z *Boni* pomnożone, poraziło nasz oddział, wypędzonemu Królowi Tanettu koronę przywróciło, a według ostatnich wiadomości, zagrażało nawet osadom naszym w *Bulecomba* i *Bonthain*. Dnia 24 października wypłynęła z Batawii fregata *Eurydyka* z dwoma statkami przewozowemi, mającemi na pokładzie 400 ludzi i potrzeby wojenne, dla wzmocnienia *Macassaru*.

WŁOCHY.

Neapol d. 25 lutego.

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Słychać, że poselstwo hrabiego *Appony*, dla powinszowania Królowi naszemu wstąpienia na tron, tyczyło się także i dalszey okupacyi Neapolu przez woyska austryackie. Zyczeniem Króla jest, ażeby jak nayrychley obce woyska opuściły Neapol, i dla tego przedsięwzięte zostało, jak nayśpiesznieysze woyska narodowego urządzenie. Zapewniają, że Król postanowił, nawet półków szwaycarskich nadal nieutrzymywać, i dla tego zerwano już podobne układy w tey mierze, z rządem szwaycarskim rozpoczęte.

Od granic włoskich dnia 4 marca.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Xiążę wirtembergski *Fryderyk August*, stryy teraźnieyszego Króla, przybył d. 23 z. m. z *Neapolu* do *Rzymu*, dokąd nazajutrz przybył także z *Neapolu* hrabia *Appony*, poseł Cesarsko-Austryacki przy Stolicy Apostolskiey.

Hrabia *Flemming*, nadzwyczayny poseł i pełnomocny minister pruski przy dworze neapolitańskim, podał Królowi Jmci Oboyey Sycylii ozdobę wielkiego orderu czarnego orła z własnoręcznem pismem Monarchy swego.

— *Dnia* 6. —

Hrabia *Appony*, przed wyjazdem swoim z *Neapolu*, otrzymał wielki krzyż orderu ś. *Ferdynanda* i zasługi. Król Jmć Neapolitański dał oraz posłowi temu dwa własnoręczne odpowiednie listy do Cesarza Jmci Austryackiego, dziękując mu, nietylko za oświadczenia uczynione przez tego posła, lecz oraz za przysłanie wielkiego krzyża orderu węgierskiego ś. *Szczepana*. Co się zaś tycze wezwania, aby dla osobistego widzenia się z N. Cesarzem Jmcią udał się do *Medyolanu* odpowiada, iż chętnie to uskuteczni, jeśli nawał interesów, jakiemi się po objęciu rządu zaymuje, dozwoli.

Sławny rzeźbiarz *Thorwaldsen* zaczął rok bieżący dziełem godnem tak wielkiego sztukmistrza; jest to model kolosalnego posągu *Piusa VII* w postaci siedzącey. Godna ta pamiątka męża, równie ze strony charakteru, jako też i zmian losu znakomitego, stać będzie między pomnikami w kościele ś. *Piotra* w *Rzymie*.

PRUSSY.

Berlin d. 22 marca.

(*z Gazety Warszawskiey*).

W *Kwidzynie* zdarzył się nadzwyczayny wypadek, iż droga bita z *Elbląga* do *Malborga* we 3 miesiące po spisaniu protokółu odbierczego po części popsuła się. Towarzystwo handlu morskiego w *Berlinie* domagało się u sądu wniesienia protestacyi *de non vendendo et intabulando* na majątku nieruchomym przedsiębiercy; lecz sąd odmówił temu żądaniu, i odesłał rzecz do zwyczayney drogi prawa. Toczy się więc sprawa, i wkrótce roztrzygnionem będzie ważne zapytanie: czyli protokół odbierczy spisany przez znawców ze strony rządu, uwalnia przedsiębiercę od wszelkiego wynagrodzenia, gdy się potém zła robota pokaże, i czyli tylko ci biegli za to mają bydź odpowiedzialnemi. Towarzystwo handlu morskiego postanowiło wziąć ściśle tę okoliczność, ile że na wiosnę nastąpi licytacya *in minus*, na dalsze robienie drogi bitey do *Królewca*.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Woyennego Litewskiego Gubernatora
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 35.

Wilno dnia 23 marca v. s. 1825 Roku.

Powieści moralne tłómaczone z francuzkiego przez Klarę Zółkowską, in 12 Wilno 1825.

Można dostać tego dziełka w xięgarni P. Zawadzkiego, i w xięgarni XX. Pijarów na ulicy Dominikańskiey. Cena exemplarza na papierze białym kop. sr. 50, na papierze zwyczaynym kop. sr. 40.

---

1. W skutek Remissy Sądu Ziemskiego pttu Wiłkomierskiego w roku 1824 mca junii 30 dnia nastałey, Sąd-Taxatorsko-Exdywiżorski dla zebrania massy i usatysfakcyonowania Kredytorow W. Julijana Koziełły b. Sędziego Granicznego pttu Wiłkom. przeznaczóny po załatwieniu w pierwszym zjeździe in fundo majątku Pelisz własciwych stopni, przeniosłszy do miasta powiatowego Wiłkomierza Sądownictwo swoje, z powodu niejawienia się dotąd Kredytorow tegoż Sędziego Koziełły, wzięcie całkowitego dzieła w namowę w dniu 11 następującego miesiąca apryla idącego dopiero 1825 r. przeznaczył, przed jakowym terminem ażeby Kredytorowie, i Pretensorowie tegoż Julijana Koziełły z udowodnieniem swoich stosunkow sub ammissione onych w tém Sądzie jawili się przez trzykrotną awizacyą zawiadomić postanowił. Dnia 7 marca 1825 roku w Wiłkomierzu. Jan Weyssenhoff Prezyd. Sędz. Z. P. W. Exdywizor. Justyn Mikulicz Sędzia Ziem. powiatu Wiłkom. Exdywizor. Anioł Kniaź Zagiell P. Z. W. Exdywizor.

---

1. Kamienica dwopiętrowa ze sklepami, stajenką i dalszemi wygodami po Barcinskiey aktorek Uszackiey, Andruszkiewiczowey i Barcińskiey w miescie Wilnie pod N. 71 na wielkiey ulicy w końcu placu obok Cerkwi Sgo Mikołaja położona, wyprzedaje się na wieczność, życzący takową kupić dla uczynienia układow i dowiedzenia się o cenie, raczą zgłosić się do aktorki dziś znaydującey się lub do zarządzającego domem. Z danego mi polecenia awizuię Sztat. Litt. Wilensk. Gubernial. Rządu Kolleg. Regestr. Józef Andruszkiewicz.

---

1 Exeerpt oświadczenia z Protokułu Potocznego Sądu Grodzkiego Ptu Upitskiego w dacie poniżey zapisanego et eorundem pod pieczęcią Urzędową stronie rekwirującey jest wydan.

Roku 1825 miesiąca marca 16 dnia, przed Aktami Grodzkiemi Ptu Upitskiego stawając obecnie WW. Stanisław Donatt i Napoleon Szlagierowie Sędzicowie Grodz. Upits. dali do zapisania oświadczenie na brata swojego Ludwika Szlagiera w następney osnowie rzeczy: w rcku 1824 miesiąca apryla 23 dnia żałcy Szlagierowie osiągnąwszy w spadku po zeszłym ś. p. swym oycu Mikołaju Szlagierze Sędz. Grodz. Ptu Upits. majątki ziemne Eyrymaycie i Saduny w Powiecie Upitskim położenie mające, ze wszystkiemi do onych przynależnemi attynencyami, a chcąc zaspokoić debita zaciągnione przez zeszłego ś. p. oyca, zrobili układ z bratem swoim z rodzeństwa naystarszym Ludwikiem Szlagierem i w tém zawarli dokument między sobą dzielczy, kwietacyyny, oraz assekuracyyny w dacie powyżey wzmienioney, którym przez układ familiyny postąpili bratu Ludwikowi majątek Saduny, w cenie rubli srebr. 10,000 z obowiązkiem, gdyby długu oycowskiego w massie rubli srebr. 5,000 na tabelli podanego z tegoż majątku opłacił. A ztąd daje się widzieć, że aż nadto był odpowiedzialnym natenczas fundusz obżałgo massie długu w dokumencie wyrażoney. Gdy zaś dopiero dochodzi wiadomość, że znaczne obżałny zaciąga kredyta, ażeby dalsi wierzyciele nieszkodowali, i że żałcy niemają żadnego obowiązku za obżał. odpowiadać, całey publiczności przez ninieysze oświadczenie zapowiadają, przez gazety oznaymić obowiązujemy się. Takowe własnemi rękami podpisujemy (w protokule podpisano Stanisław Szlagier, Donatt Szlagier, Napoleon Szlagier).

Zgodno z protokułem poświadczam Grodzki Ptu Upit. Regent Piotr Mickiewicz.

Ze takowe oświadczenie może bydź umieszczone w Gazetach Kuryera Lit. poświadczam A. Olechnowicz Pisarz Grodz. Upitski.

---

2. Od Litewsko Wilenskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie nagromadzoney przez byłego arendownego dzierżawcę Pomuzskiego Starostwa, Obywatela Wiłkomierskiego powiatu, Zawadzkiego, Skarbowey niedoimki, w ogóle do teraźnieyszego czasu 4229 rub. 21 kop. sr., oddaje się na przedaż z publicznych targow połowa majątku Bolniczki, do tego Zawadzkiego należąca, w Wiłkomierskim powiecie położona, zaymuiąca w sobie ziemi uprawney, łąk i zarośli wogóle 9 włok, poddanych płci mezkiey 10 i żeńskiey 10 dusz, wolnych zaś mezkiey 6 a żeńskiey 11 dusz, z jakowey części wyliczono rocznego dochodu 222 rub. 35 kop. srebrem, a zatém życzący należeć do targow i kupić pomienioną połowę majątku Bolniczki zechcą przybyć do tego Rządu, na naznaczone do tego terminy: 1szy 11, 2gi 13 następuiącego miesiąca maja, a 3ci i ostateczny we trzy miesiące od dnia 1go wydrukowania, które poźniey nastąpi w Sankt-Petersburskich albo Moskiewskich Gazetach. Dnia 19 marca 1825 roku. Sowietnik Jan Iskrzycki. Sekretarz i Kawaler Kleyst. Stołonaczalnik Kowalenok.

Ogłoszenie.

3 Na skutek Dekretu Sądu Grodzkiego powiatu Trockiego w roku 1823 marca 13 dnia z Instancyi Szlachcianek Olechnowiczowey i Olechnowiczówny na Szlachcie Podkomorzym Kleczkowskim, Siwickich i Walknowskiey otrzymanego, broń staroświecka, artycifialna i myśliwska w miescie powiatowym Trokach od dnia 7 apryla 1825 roku z publiczney licytacyi wyprzedawać się będzie, oczem Sąd Niższy Ziemski powiatu Trockiego przez ninieysze ogłoszenie Publiczność zawiadamia. Datt w Trokach roku 1825 marca 11 dnia.

Assesor Römer. Sekretarz Trzeciak.

Kommissya Sądowa Imiennym JEGO CESARSKIEY Mości Ukazem do dzieł i długów JW. Konstancyi z Xiążąt Lubomirskich Hrabiny Rzewuskiey ustanowiona, celem spełnienia 21 punktu tegoż Naywyższego Ukazu w dniu 18 lipca 1821 roku wypadłego, następnie o czynnościach swoich w ciągu roku 1824 obwieszcza.

1. W przedmiotach Ekonomicznych dzierżawy folwarków Klucza Sawrańskiego i innych tamże szczegułów, jako równie co do zgorzałego w Odessie murowanego domu, zakreśliła stosowną admistracyi i Prokuratorowi massy instrukcyą.

2. Względnie opłat poczty za wstępujące do Kommissyi pakiety, prowadziła korrespondencyą z guberską i powiatową kantorą, i raportowała Rządzącemu Senatowi 1 Departamentu.

3. Nastąpiło urządzenie względnie przychodzenia stron z pretensyami, i dla wpisów, w tym przedmiocie zaprowadzono stosowne książki.

4. Co się tycze funduszów Kommissyi edukacyiney dla gubernii Wołyńskiey, Podolskiey i Kijowskiey ustanowioney, jakoteż duchownych w Podolskiey gubernii na massie majątku JW. Hrabiny Rzewuskiey ubezpieczonych, wskazała komportacyą dokumentow.

5. Podobnąż względnie massalnych papierów przez Prokuratora massy bywszego, i wielu innych officialistów dopełnić się winną, zastrzegła.

6. Zabezpieczono fundusz Kommissyi edukacyiney Krzemienieckiey na dobrach Cwikolowcach i Kizi i akuratny wypłat procentu na administracyą Nagurzańską włożony został.

7. Na prośby różnych wierzycieli NAYJAŚNIEYSZEMU MONARSZE w czasie przejazdu podane, wskutek poleceń JO. Xięcia Ministra Sprawiedliwości posłano żądane objaśnienia.

8. Postanowienie względnie usunienia Prokuratora massy, a ustanowienia umocowanego JW. Hrabiny Rzewuskiey, zakreśliła.

9. W przedmiocie wyboru dwóch nowych administratorów, jakoteż członka kommissyi ze strony wierzycieli na mieysce zmarłego JW. Gabryela Szumskiego, prowadziła z różnemi juryzdykcyami korrespondencyą i spełniła wypadły na ten koniec Ukaz Rządzącego Senatu.

10. Weszłe w regestra wpisów Skarbowe, duchowne i cywilne sprawy zawyrokowała.

11. Po różnych znoszeniach zakreśliła rozstrzygające urządzenie względnie dzierżawy folwarków Klucza Kowelskiego.

12. Na zaszłe spory o arendę Staro-konstantynowską nastąpiło rozstrzygnienie wielu próśb i skarg długiego i ciągłego zajęcia się Kommissyi wymagających.

13. Względem werefikacyi inwentarzy folwarków Klucza Sawrańskiego w dzierżawę oddanych, zakreślono postanowienie na delegatów ze strony wierzycieli i massy tę czynność zdające.

14. Rozstrzygła spór o łówkę ryb na stawie Staro-Konstantynowskim między administracyą a posiadaczką wsi Nowik wszczęty i w skutek polecenia Rządzącego Senatu, objaśniający w tey sprawie przedstawiła rapport.

15. Co się dotycze komportacyi dokumentow massy od oficyalistów JW. Hrabiny Rzewuskiey za granicą mieszkających, należney, czyniła rekwizycye do Rządu Gallicyiskiego, i podobnych po śmierci zięcia Hrabiny Rzewuskiey JW. Ferdynanda Grafa Waldsteina pozostałych, zażądała.

16. Nie jednokrotnie oznaczała termina w sprawach zastawników Klucza Sawrańskiego do rozprawy Sądowey.

17. Zakreśliła postanowienie co do funduszów kościelnych Klucza Kuwelskiego i dóbr Mizowa.

18. Delegowano do wsporu granicznego od dóbr Nagurzan z sąsiedniemi dobrami urosłego, dla przyzwoitey ochrony, pełnomocników ze strony massy i Hrabiego Wacława Rzewuskiego.

19. Celem uspieszenia likwidacyi wierzycielskiey zaroszczeń i ponaglenia do tey stron spornych ostateczne postanowienie nastąpiło, z uwiadomieniem Rządzącego Senatu i JO. Xięcia Ministra Sprawiedliwości.

20. Względem zabudowania plebanii Sawrańskiey na mocy prawa Erekcyi i przedstawienia dowodów, należyte rozporządzenie zakreśliła.

21. Co do zaroszczeń massy do Skarbu MONARSZEGO o najem ekonomicznych domów, czyniła znoszenia z Izbą Skarbową i powiatowym Kaznaczeystwem.

22. Na polecenie JO. Xięcia Ministra Sprawiedliwości Kommissya względnie allimentów dla JW. Hrabiny Rzewuskiey i utrzymania dla czynownika w St.-Petersburgu zrobiła postanowienie, i o tym doniosła Rządzącemu Senatowi i Xięciu Ministrowi Sprawiedliwości.

23. Na skargę Obywatela Orłowskiego na wyrok w sprawie wdowy W. Maryi Magdaleny Michalskiey, przedstawiono Rządzącemu Senatowi objaśnienie.

24. Na prośbę teyże wdowy W. Michalskiey posłano Rządzącemu Senatowi objaśnienie.

25. W sprawie arędy mieyskiey Staro-Konstantynowskiey przedstawiono Rządzącemu Senatowi Rapport z wyjaśnieniem wszczególności wszystkich między kontraktami spornych zayść.

26. Spełniła polecenie o komplecie członków Kommissyi od JEGO IMPERATORSKIEY Wysokości Wielkiego XIĘCIA CESARZEWICZA wypadłe, a pod niebytność przez JW. Jenerała Porucznika i Kawalera Kurutę objawione, i o tém JEGO IMPERATORSKIEY Wysokości, Rządzącemu Senatowi i Xięciu Ministrowi Sprawiedliwości doniosła.

27. Co do Granicznego sporu międzi Olszańką a Kluczem Sawrańskim, na żądanie Granicznego Bałtskiego Sądu o przysłanie Massalnych dokumentów, korrespondencyą prowadziła.

28. Względem dzierżawy dóbr i innych szczegułów na rok 1825ty w zawiadywaniu Kommissyi zostających, posłane administratorom stosowne do okoliczności instrukcye.

29. Zakreslono przyzwoitą obronę do sprawy Graniczney między starostwem Batneńskim a wsią Choteszowem, i potrzebne dowody dostarczono.

30. W przedmiocie czynszów miasta Sta-

régo-Konstantynowa przez właścicielkę JW. Hrabinę Rzewuskę z okazyi pożaru w roku 1818 wynikłego darowanych na lat 6, stosowne postanowienie zakreśliła.

31. Wsprawie klasztoru Xięży Dominikanów Staro-Konstantynowskich o dzesięcinę z Kuzmina pobieraną, na Ukaz Rządzącego Senatu przedstawiła objaśnienie.

32. W sprawie W. Kalasantego Lanckorońskiego, jako też JW. Witosławskiey względem przywłaszczenia stawu Staro Konstantynowskiego posłane Rządzącemu Senatowi objaśnienia.

33. Względnie niedoimki i należnych MONARSZYCH podatków, jako też składkowych rekruckich pieniędzy za przepuszczone w Kluczu Sawrańskim dusze i o uwolnieniu od innych nienależytych opłat, z kim wypadało prowadziła korrespondencyą.

34. Przedstawiła objaśnienie Rządzącemu Senatowi względnie pretensyi JW. Młodeckiego do JW. Wacława Hrabi Rzewuskiego, Kuczalskiego i massy.

35. Wprzedmiocie zakładników na mocy wypadłego z Rządzącego Senatu Ukazu, czyniła odniesienia się do różnych juryzdykcyy.

36. Na skargę Xięży Dominikanów Staro-Konstantynowskich przedstawiła rapportem objaśnienie JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI Wiekiemu Xięciu CESARZEWICZOWI.

37. Z powodu nadesłanych z Gallicyi aktów i dokumentów, prowadziła z tameyszym Rządem korrespondencyą.

38. Na przedstawienie przez umocowanego JW. Hrabiny Rzewuskiey względnie dzierżaw i arend, uczyniono od Kommissyi rozporządzenie.

39. Z okazyi darowanych Naymiłościwiey sztrafów za przepuszczone dusze w gubernii Podolskiey, prowadziła względem uwolnienia dóbr od tych, z tameyszym Guberskim Rządem i Skarbową Izbą znoszenia.

40. W sprawie sporney graniczney od Skulina i względnie potrzebnych do tey dokumentów, zakreśliła rezolucyą.

41. W skutek polecenia JW. Rzeczywistego Taynego Radcy i Senatora Nowosielcowa na zapytania w 7miu punktach posłano do JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI Wielkiego Xięcia CESARZEWICZA szczegółowe objaśnienie.

42. W pretensyi massy do rozbioru wsi Jaworowiec przeznaczyła umocowanego względnie tey sprawy i przedpisała archiwiście zakomportowanie pod przysięgą dokumentow.

43. Dla zebrania wiadomości o liczbie dusz podług ostatniey rewizyi, jako też dodatkowych skazek w dziedzicznych i dożywotnich dobrach czyniła zniesienia z różnemi juryzdykcyami.

44. Względnie przecięcia nadużyciów w folwarku Niemierowce i Oczeretney stosowne srodki przepisała.

45. Wprzedmiocie głosowania na wybor członka Kommissyi ze strony wierzycieli, na którego z kandydatów wybrany bywszy Deputat Sądu Głównego Podolskiego i Kawaler Popowski, Kommissya w skutek Rozkazu Rządzącego Senatu dostrzegała, a żeby wierzyciele podług prawideł prawem przepisanych przy wyborze postępowali.

46. Przedstawiła przy rapporcie Rządzącemu Senatowi roztrząsane dzieło w sprawie W. Kalasantego Lanckorońskiego.

47. Na prośbę processujących się stron odłożyła po części prawney Sądownictwo do 16 lutego 1825 roku i gdzie należało o tem doniosła.

48. Od dziewięciu kredytorów Hrabiny Rzewuskiey komportacyą dokumentów odebrała.

49. Użyła wszelkich srodków od niey zawisłych do opłacenia długu zajemnemu bankowi należnego na Kluczu Kowelskim zabezpieczonego, i tego w ciągu roku 1824, rubli assygnacyinych 37200 zapłaciła.

W końcu Kommissya wszelkie wstąpione pisma i dzieła w prawnym żurnale w liczbie 386, w Ekonomicznym żurnale w liczbie 374, rozstrzygając, postanowień w protokule Sądowym 24, w żurnale prawnym 277, a w Ekonomicznym 272 zakreśliła.

Prezes Kommissyi Wincenty Ledóchowski.
Członek Kommissyi Mikołay Popowski.
Członek Kommissyi Adam Siedlecki.
Członek Kommissyi Piotr Szyrma.
Członek Kommissyi Michał Jaworowski.
Członek Kommissyi Wincenty Jezierski.
Członek Kommissyi Ludwik Dubiecki.
Sekretarz Zawadzki.
Expedytor Floryan Tatarowski.

---

5. Oswiadczenie wespół z naysolennieyszym zażaleniem Imieniem WJP. Ludowiki z Narkiewiczow Woyniczowey pod assystencyą męża Maxymiliana Woynicza Chorążego byłych woysk polskich, przeciwko czynnościom Ezechiela Narkiewicza Komor. pttu Wiłkom. zanosi się z następnych pobudek: folwark Jakow w powiecie Rosieńskim w parafii srzednickiey leżący, będący niegdyś po Antecessorach w dziedzictwie u oyca żałującey s. p. Jana Narkiewicza Kapitana artyleryi Littey, składający się uprzednie z 18 a dopiero zaledwo z siedmiu czy osmiu dymow włosciańskich. Od sukcedowania którego obżałny Narkiewicz chcąc udalić żałującą, objął niewolnie ony sam jeden i dzierżawiąc od śmierci oyca, użytki z onego zbierając na potrzeby swoie obracał, i dopiero. iak daie się wiedzieć żałującey, że obżałowany poczyniwszy z niektóremi osobami zmówne na krzywdę żałuiącey okrywaiące folwark Jakow opisy, i ten przedsiębierze już wyprzedać, do którego żałtca, jako córka po oycu jeszcze niewyposażona mając również iak i obżałowany prawo, gdy postrzega wszystkie czynnoście obżałgo Ezechiela Narkiewicza na krzywdę jey czynione, nim więc o powrót takowego folwarku, o zbierane z jego dotychczas intraty, o zmówne na one poczynione układy, o zniszczenie onego i o dalsze ztąd wynikające zdróżnoście, kroki prawne rozpocznie, tymczasowie wszystkie te jego czynności manifestując, ażeby nikt w układy żadne o folwark Jakow wchodzić nieważył się, pod utratą onych jak naysolenniey przez ninieysze oswiadczenie zapowiada, i takowe dla trzykrotnego zawiadomienia do Kuryera Litewskiego podać po-

(1)

stanowiłam. Datt. 1825 roku marca 1go dnia.

Takowe oswiadczenie jako aktorka podpisuję Ludowika z Narkiewiczow Woyniczowa.

Roku 1825, mca marca 7 dnia. Przed Aktami Grodzkiemi powiatu Oszmianskiego, stawając osobiscie WJP. Franciszek Nowosielski adwokat subselliow Oszmianskich, takowe oswiadczenie do zapisania w protokuł potoczny processowy podał. Przyjąłem i że jest wpisane swiadczę Justyn Spieholski Regent Grodz. pttu Oszmianskiego.

Takowe oswiadczenie wolno drukować Józefat Łunkiewicz Sędzia Grodz. Oszmian

---

3. Niżey podpisany Urzędnik obwieszcza Powszechność, iż w dniach 20, 23 i 24, teraźn. mca marca z publiczney licytacyi będzie wypuszczony w iednoroczną arędowną tenutę dom JPP. Szlakow w Wilnie pod N. 398 na Trockiey ulicy leżący. Życzący więc ony zaarędować raczą w powyższych terminach do licytacyi in fundo tegoż domu odchodzić maiącey przystąpić. Datt roku 1825 mca marca 16 dnia.

Fryderyk Balfner R. M. W.

---

2. Dekretem Sądu Granicznego Appellacyynego powiatu Trockiego, w roku teraźnieyszym 1825 mca februaryi 27 dnia pod stanność W. Maryanny żony i nieletniego potomstwa Michała Jeleńskiego, jako to Józefa i Teressy Jeleńskich, oraz ich Opieki, ferowanym na pozwanych Sukcessorach zeszłego Józefa Jeleńskiego Generała b. woysk Polsk. jako to: na JWW. Kazimierzu Marszałku pttu Mozyrskiego, Giedeonie Sędziu Granicznym Wilenskim, zeszłego Rafała żonie Annie Sędzinie Gran. Mozyrskiey i jego potomstwu Ignacym pełnoletnim, Józefie, Konstantym, Rafale, Ludwiku i Annie w małoletności zostającym, oraz Michała żonie Maryannie i Nieletnim jego potomstwie Józefie i Teressie Jeleńskich, dla Kazimierza Szetkiewicza Komornika Xięstwa Zmuydzkiego, jako nabywcy majątku Hanuszyszek w stopniu zeszłego Michała Szabuniewicza, sądzoną została summa z Dekretu oczywistego Podkomorsko-Kommissarskiego w roku 1810 decembra 30 dnia zapadłego, w kapitale złotych pol. 400 za precent od oney zł. 392 i za expens prawny zł. 60, a w ogóle zł. pol. 852 z zastrzeżeniem, ażeby pomienieni nieżyjącego Generała Sukcessorowie takową summę, każdy z nich w proporcyi ich Sched, niezwalając jeden na drugiego, w roku idącym 1825 mca apryla 23 dnia przy Aktach Trockiego Granicznego Sądu, samemu Szetkiewiczowi, lub prawnie od jego umocowanemu Plenipotentowi oddali i wypłacili pod karami sprzeciwieństwa, o jakowych warunkach Dekretu dla zawiadomienia Sukcessorow zeszłego Generała Jeleńskiego, którzy w tey sprawie nieoswiadczali stanności, iżby w terminie Dekretem oznaczonym dopełnili onemu satysfakcyą, niżey podpisany w skutek tegoż Dekretu, ninieyszą awizacyą dla potrzykrotnego oney ogłoszenia, do Gazety Kuryera Litewskiego podaie. Kazimierz Szetkiewicz K. X. Ż.

Takową awizacyą jako stosowną z Dekretem Sądu Gran. Apellacyynego pttu Trock. wolno drukować w Gazecie Kuryera Littgo Kajetan Gan Sędź. Gran. pttu Trocgo.

---

3. W skutek postanowienia Kollegium Ewangielickiego Wileńskiego, pozostałe po zeyściu z tego świata WJXiędza Jana Jakuba Nikolai, Radcy Konsystorza Litew.-Ewangielickiego i Kaznodziei Zgromadzenia tegoż wyznania, rozmaite rzeczy jakoto: srebro, garderoba, sprzęty i t. p. efekta, stosownie do inwentarza sporządzonego, wyprzedane zostaną przez publiczną licytacyą w obecności Członków od wyż pomienionego Urzędu Kościelnego, wespół z Członkiem Policyi Miasta Wilna wyznaczonych. Jakowy akt odbędzie się w domu Kościelnym na Niemieckiey Ulicy pod Nrem 371, w dniu 16tym marca 1825 roku o godzinie 2 z południa.

(M. P.) Z poruczenia Kollegim Ewang. Wileń. Sekretarz K. E. Karol Sztral.

Ze ninieyszą publikatę wolno drukować poświadczam Prezydent Kolleg. Ewang. Wil Karol Wagner.

---

3 Potrzebną jest osoba posiadająca dokładnie język Rossyyski i Polski pisząca wybornym angielskim charakterem i opatrzona dostatecznemi zdolności swoiey, obyczajow i urodzenia świadectwami. Jeśliby życzyła przyjąć obowiązek. zgłosić się ma do czytelni W: Moritza, gdzie dalszą powziąść może, o warunkach wiadomość.

---

2. Stosownie do kontraktu na czynsz wieczysty, oraz dekretu oczewistego Sądu Ziemskiego pttu Wileń. dom WW. Szulcow przy rogu Niemieckiey i Dominikańskiey ulicy położony, za zaległe terragia został oddany w tradycyyną possesyą XX. Piarom Wileńskim. Odnosząc się do awizacyow w r. zeszłym czynionych, i teraz się ponawia, że od następującego S. Jerzego wypuszcza się cała tradycyyna scheda w roczną dzierżawę. Życzący wziąć one zechcą się jawić w każdym czasie do kollegium XX. Piarow Wileń. i mówić o warunkach z niżey podpisanym jako Prokuratorem interessow. 1825 marca 16 dnia. X. Wawrzyniec Adamowicz S. P. Prokurator Causar.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 20 marca rubel srebrny 3 rub. 50 k., czer. zł. nowy 11 r. 80 k., imperyał 35 r.

Od dnia 1go następującego miesiąca Kwietnia odnawia się prenumerata kwartałowa na Gazetę Kuryera Litewskiego, cena zwyczayna rub. 2 kop. 25 sreb.

	Czas obserwacyi.	*Wysokość Barom.*	*Wys. Ther. Réau.*	*W i a t r y.*	*Odmiana w powiet.*
Obserwacye meteorologiczne.	d. 21 godz. 6 z rana	27 cal. 6 3 lin.	— 3 stopni.	Półn. Zach.	Pochmurno.
	dnia 22 — — — —	27 — 7,3 —	— 3 — —	Półn. Zach.	Pochmurno.
	dnia 23 — — — —	27 — 8,0 —	— 4 — —	Półn. Zach.	Pochmurno.